

Številka: 00104-263/2018/5

Datum: 22. 11. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi s socialistično poslovno politiko bank v solastništvu Republike Slovenije

Poslanec mag. Branko Grims v pisnem poslanskem vprašanju navaja, da je dobiček ustaven in zakonit temeljni motivacijski element investitorjem v podjetništvu. Iz vrst najbolj uspešnih slovenskih podjetnikov prihaja vse več informacij, da banke v lasti oziroma v solastništvu Republike Slovenije v obdobju po zadnjih volitvah v državni zbor zavračajo vloge za kredit najbolj uspešnim podjetnikom z obrazložitvijo, da bi si »lahko izplačali dobiček«. Če te informacije držijo, to pomeni, da je slovenski bančni sistem, ki je v lasti oziroma v solastništvu Republike Slovenije, pripeljal bančno politiko do absurda socializma: slabi podjetniki, ki ne ustvarijo profita, lahko dobijo kredit (če ga ne vrnejo, plačamo davkoplačevalci), medtem ko uspešni podjetniki kredita ne morejo dobiti, ker bi si »lahko izplačali dobiček«.

Poslanec mag. Branko Grims zato v zvezi s tem Vlado Republike Slovenije sprašuje naslednje:

1. Ali so, in v koliko primerih, dejansko bile v bankah v lasti oziroma v solastništvu Republike Slovenije zavrnjene vloge za kredit uspešnim podjetnikom z obrazložitvijo, da bi si sicer lahko izplačali dobiček?
2. Kako bo Vlada Republike Slovenije ukrepala, da bo zagotovila ustrezno bančno politiko v podporo uspešnim podjetnikom?

* * *

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) ugotavlja, da se prvo vprašanje nanaša na vsebino, za katero ni pristojna. Vodenje kreditne politike je izključno v pristojnosti posamezne banke oziroma njenih organov upravljanja, med katere sodijo tudi kreditni odbori oziroma druga podobna telesa, ki sprejemajo odločitve o razvrščanju posojil, določajo zgornje meje zadolževanja in odobravajo naložbene posle komercialnega bančništva. Tega ne spremeni niti dejstvo, da sta trenutno dve banki v 100 % lasti Republike Slovenije, saj pravice Republike Slovenije kot delničarja v bankah v državni lasti izvršuje Slovenski državni holding, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SDH). Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14) za delovanje SDH v 7. členu izrecno določa načelo neodvisnosti, po katerem SDH in njegovi organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju svojih zakonsko določenih nalog pa morajo delovati neodvisno in

samostojno. To pomeni, da vlada ne sme dajati navodil poslovodstvu SDH. Tudi zaveze, ki jih je Republika Slovenija sprejela zaradi odobrene državne pomoči tema dvema bankama v letih 2013 in 2014, določajo absolutno prepoved vmešavanja države kot njunega edinega delničarja v sprejemanje dnevnih poslovnih odločitev poslovodstva teh dveh bank. Izvajanje zavez nadzira nadzorni zaupnik Evropske komisije, ki ji o tem polletno poroča. Odveč je poudariti, da bi morebitno vmešavanje države v sprejemanje dnevnih poslovnih odločitev pomenilo kršitev zavez, zaradi česar bi lahko v skrajnem primeru banki morali državno pomoč vrniti.

Vlada še dodaja, da poslovanje bank v Republiki Sloveniji urejajo Zakon o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15, 44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR in 41/17; v nadaljnjem besedilu: ZBan-2) in drugi predpisi, smernice, priporočila in usmeritve, navedeni v drugem odstavku 9. člena ZBan-2. Poleg tega se morajo banke ravnati po notranjih aktih, ki jih določa njihov statut, in ki jih običajno sprejmeta uprava oziroma nadzorni svet banke. Prizadeta oseba, ki v stiku z banko zazna kakršno koli ravnanje, ki je v nasprotju s predpisi, lahko to kršitev neposredno sporoči Banki Slovenije, ki je te prijave dolžna preveriti in v primeru dejansko ugotovljenih kršitev tudi ukrepati.

Poslanec mag. Branko Grims vlado tudi sprašuje, kako bo ukrepala, da bo zagotovila ustrezno bančno politiko v podporo uspešnim podjetnikom. Odgovor na to vprašanje presega ovir tega poslanskega vprašanja, saj se navezuje na prvo vprašanje, torej domnevno sporno ravnanje bank v lasti države pri odobravanju kreditov. Ker vlada ni seznanjena s spornimi ravnanji nekaterih bank niti nima pristojnosti, da bi kakor koli vplivala na dnevne poslovne odločitve bank, lahko zgolj poda zagotovilo, da bo Ministrstvo za finance, ki je pristojno za sistemsko urejanje bančnega sistema, še naprej z vso odgovornostjo skrbelo, da bo zakonodaja s tega področja omogočala učinkovito in varno delovanje bank ter njihov nadaljnji razvoj, kar je tudi v vitalnem interesu slovenskega gospodarstva. S tem bo omogočen tudi dostop do posojil vsem gospodarskim subjektom, vendar v okviru običajnih pravil obravnave in sprejemanja kreditnih tveganj, ne pa po navodilih državnih organov ali političnih struktur, saj slednje ni sprejemljivo za sodobno tržno gospodarstvo in finančni sistem.